

Ormens väg över klippan

Ett landart projekt i sten

Inledningsvis visste jag inte exakt vad motivet skulle vara men jag kände starkt för läget och sten som material. Jag ville skapa något större och som kan vara kvar på platsen. Jag ville att även denna skapelse skulle få en koppling till de stenlabyrinter som finns i vår svenska skärgård.

Ute på öarna har människor i alla tider använt sten för olika ändamål. (Fredrik Olausson, 2006) Det kan vara stenmurar, gravrösen, kumlar eller vågbrytare. Materialet styr användningsområdet och just stenmaterial är beständigt och flyttar inte på sig av sig självt. Jag tänkte även använda mossor, tång och trä och tillsammans utgör de ett mer förgängligt material som bryts ner. Naturens egna växter kan så småningom ta över platsen.

Stenlabyrint på Kyrkogårdsskär, Misterhults skärgård.

Stenkummel, Misterhults skärgård.

Genius loci

Platsen valdes av tre anledningar, den första var att stenen jag ville använda fanns där och det skulle bli alltför mödosamt att flytta den någon längre sträcka. Berghällen längs stranden var slät och att den syntes bra från vattnet. Uppe på klippan är utsikten fin och det känns nästan som en andlig plats, lika Ales stenar i Skåne. Som om det bor en skyddsande på platsen. Människan behöver anpassa sig själva till platsen. Den är svårtillgänglig och utsatt för vädrets makter. Gillar man inte det så blir det svårt att vistas där, det går ganska enkelt att ramla och bryta sig om man inte ser upp. (Christian Norberg-Schulz, 1999, s. 107 -110)

Det som triggade min drivkraft var att skapa något som följer berget, ringlar sig uppåt och över krönet. Skapelsen skulle vara kvar men påverkas av årstider, väder och vind.

Inspiration

Jag har inspirerats av Spiral Jetty, Great Salt Lake, Utah.

Spiralformen är klassisk och det föll sig naturligt att jag skulle använda den i mitt verk.

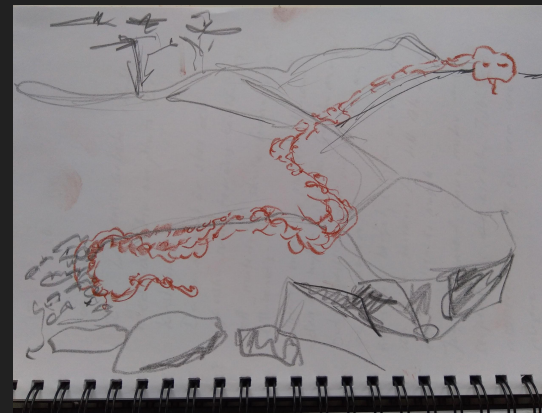
Inspiration

Andy Goldsworthy knyter an till det traditionella brittiska bondesamhället med sin stenmur.
(Storm King Art Center, 2020)

Process

Jag skissade först på plats för att testa några tänkbara former och motiv. Det var ganska kyligt så det fick bli snabba skisser med grafit och krita/kol. Jag fotograferade och testade att lägga ut ett rep på berget för att komma fram till ett mönster eller motiv. Så småningom fastnade jag för ett ormliknande väsen som skulle slingra sig uppför bergskanten. Ormen började sin form i en spiral och följde sedan bergets egna sprickor hela vägen upp på klippan. En stigning på nästan fyra meter. Idén började ta form. En orm, kanske en midgårdsorm, jag har alltid gillat nordisk mytologi. Efter att ha lyssnat på en podd om asaguden Loke började jag formulera en tanke kring mytologin om Loke och den orm som droppade gift i Lokes ansikte. Under etapp ett, då jag byggde den spiralformade svansen och under etapp två funderade jag kring den orm jag skapade.

Efter ett uppehåll i arbetet på ett par veckor började en mening i mitt huvud dyka upp, ormens väg på hälleberget. Jag blev tvungen att googla detta citat och fann att det är en boktitel på en roman av Torgny Lindgren. Berättelsen tilldrar sig under andra halvan av 1800-talet och är en svart historia om att betala sin skuld med sin kropp. Titeln kommer ursprungligen från Ordspråksboken 30:18-19, gamla testamentet.

“18 Tre ting övergår mitt förstånd, fyra kan jag inte fatta:
19 örnens väg över himlen, ormens väg över klippan, skeppets väg över havet och mannens väg i kvinnan.” (Bibeln, 2000)

Min orm var bokstavligen påväg upp på hälleberget och där flyger havsörnar omkring och båtar far på havet. Nu började jag tänka om kring symboliken i denna stenorm. Ormen var på väg att bli ett #me too monument. Den tredje etappen bestod i att en mängd något större stenar lades i en rad ända ut på klippavsatsen. Två granitblock fick utgöra huvud och en träpinne placerades på tvären. Denna pinne utgör ett hinder för ormen att kunna kräla ner i någon håla. Pinnen måste bort först, samtycke måste ske. Kroppen fylldes med tång och vitmossa. Tången kommer brytas ner och ge näring åt gräs och mossor som kan rota sig i klippskrevan.

Reflektion

Verkets nedre del syns bäst från vattnet. Den övre delen skymms delvis av ett träd men även avståndet gör att det blir svårare att se hela ormen på håll. Är man inte påläst om symbolik eller har läst intentionerna med verket kan det vara svårt att se det som ett #Me too verk. Denna orm och dess idé utvecklades under arbetets gång. Kanske kommer jag att vidareutveckla ormen, bära mer sten till den och lägga till detaljer. Laga den eller låta den rämna. Tiden får utvisa det.

M1:U3 Land Art av Åsa Nilsson 2020

M1:U3 Land Art av Åsa Nilsson 2020

Referenslista

Bibeln.(2000). <http://bible.com>

Christian Norberg-Schulz. (1999). *Fenomenet Plats, Skriftserien Kairos Nummer 5, Raster förlag.*

Cooper, J.C (1978). *Symboler: En uppslagsbok.*

Fredrik Olausson, (2006), *Materialets transformation inom landartrörelsen -ett försök till analys.*

Robert Smithson

Holt/Smithson Foundation. (2020). *Holt/Smithson Foundation.*

<https://holtsmithsonfoundation.org/artworks-robert-smithson/earthwork>

Andy Goldsworthy

Storm King Art Center (2020), *Storm King Wall.*

<https://stormking.org/artist/andy-goldsworthy/>

Sv.wikipedia.org.(2020).*Genius loci*

https://sv.wikipedia.org/wiki/Genius_loci